

ZAKON O SUDOVIMA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Integralni tekst

Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 19/07, 20/07 (ispravka), 39/09 i 31/11.
Tekst koji je **boldiran** su izmjene i dopune objavljene u „Službenom glasniku BD BiH“, broj 39/09.
Tekst koji je podvučen su izmjene i dopune objavljene u „Službenom glasniku BD BiH“, broj 31/11.

I. OPCE ODREDBE

Član 1 (Sadržaj zakona)

Ovim zakonom se uređuju opće nadležnosti, organizacija sudova, unutrašnja organizacija, nadležnost, izuzeće sudija i službenika, javnost rada, finansiranje sudova i druga pitanja od značaja za funkcioniranje sudova Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: sudovi).

Član 2 (Sudska vlast)

Sudsku vlast u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine vrše Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) i Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Apelacioni sud).

Član 3 (Nezavisnost)

- (1) Sudovi su nezavisni i samostalni od zakonodavne i izvršne vlasti.
- (2) Sudovi Distrikta sude nepristrasno u skladu s odlukama Arbitražnog tribunala za spor oko međuentitetske linije razgraničenja u oblasti Brčkog i nalogima supervizora koji su doneseni u skladu sa njima, Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutom i zakonima Brčko distrikta BiH.
- (3) Niko ne smije uticati na nezavisnost i nepristrasnost sudije pri odlučivanju u predmetima koji su mu dodijeljeni u rad.
- (4) Sudovi u svom radu postupaju nezavisno i nepristrasno, blagovremeno i efikasno.

Član 4. (Osnivanje sudova)

Sudovi se osnivaju i ukidaju zakonom.

Član 5.
(Zaštita prava)

(1) Sudovi štite prava i slobode zagarantovane Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima i Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Statut).

(2) Sudovi će u postupcima koje vode u skladu sa zakonom štiti prava data Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama u skladu s postupcima koji su predviđeni zakonima Distrikta. Kada se bave predmetima koji se odnose na optužbe u vezi s kršenjem tih prava i sloboda, sudovi Distrikta uzimaju u obzir precedentno pravo Evropskog suda za ljudska prava.

Član 6.
(Usklađenost pravnih akata)

(1) Sudovi Distrikta nadležni su da odlučuju da li je bilo koji zakon Distrikta, podzakonski akt ili bilo koji drugi pravni akt bilo koje institucije Distrikta u skladu sa Statutom.

(2) Sudovi Distrikta nadležni su da odlučuju da li je bilo koji podzakonski akt Distrikta ili bilo koji drugi pravni akt bilo koje institucije Distrikta u skladu sa bilo kojim zakonom Distrikta.

(3) Sudovi Distrikta nadležni su da odlučuju o sukobu nadležnosti između sudova Distrikta i druge institucije Distrikta ili između institucija Distrikta u skladu sa ovim Statutom.

(4) Postupci pred sudovima Distrikta u skladu sa stavovima (1), (2) i (3) ovog člana propisuju se posebnim zakonom.

Član 7.
(Preispitivanje sudskih odluka)

Sudsku odluku može preispitivati samo nadležan sud povodom pravnih lijekova u zakonski propisanom postupku.

Član 8.
(Obaveznost sudskih odluka)

Odluke svih sudova u Bosni i Hercegovini obavezujuće su za sudove u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 9.
(Javnost i transparentnost)

(1) Rad sudova je javan, ukoliko nije drugačije određeno zakonom.

(2) Transparentnost rada suda obezbjeđuje se javnim raspravljanjem pred sudovima, objavljivanjem sastava suda, davanjem obavještenja javnosti o toku sudskog postupka, pod

uslovima predviđenim zakonom. Transparentnost se može ostvarivati i objavljivanjem sudskih odluka i drugih informacija od interesa za javnost.

Član 10. (Sastav sudova)

(1) Sudovi sude kao sudije pojedinci ili u vijećima sudija, a u određenim slučajevima predviđenim zakonom mogu suditi i stručni saradnici.

(2) U prvom stepenu u svim predmetima sudi sudija pojedinac, a u krivičnim predmetima za koja je propisana kazna zatvora veća od 10 (deset) godina sudi vijeće sastavljeno od 3 (trojice) sudija Osnovnog suda.

(3) Sastav vijeća određuje se zakonom.

(4) Sudija koji je sudio u prvostepenom postupku ne može učestvovati u postupku koji se vodi po žalbi u tom istom predmetu.

(5) Osim ako zakonom nije drugačije propisano, o redovnim i vanrednim pravnim lijekovima izjavljenim na odluke Osnovnog suda odlučuje Apelacioni sud u vijeću sastavljenom od 3 (trojice) sudija.

Član 11. (Službeni jezici)

(1) Službeni jezici koji se koriste u sudovima su jezik srpskog, jezik bošnjackog i jezik hrvatskog naroda, a službena pisma su ćirilica i latinica.

(2) Sud vodi postupak i donosi odluke na jeziku kojim se služi sudija u postupku ili jeziku koji odredi predsjednik vijeća, s tim da se stranci, na njen zahtjev, može obezbijediti prijevod na ročištu ili prijevod odluke suda na jezik kojim se stranka služi u postupku, i to u krivičnom postupku na trošak suda, a u svim ostalim postupcima na trošak stranke. Stranke mogu pismene podneske upućivati sudu na bilo kojem od službenih jezika.

Član 12. (Službene legitimacije)

(1) Sudijama se izdaju službene legitimacije.

(2) Visoko sudsko i tužilačko vijeće posebnim pravilnikom propisuje obrasce i izgled službene legitimacije, a izdaje ih Pravosudna komisija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Pravosudna komisija).

Član 13. (Sudijska toga)

(1) Sudije u toku suđenja i prilikom javnog objavljivanja odluka nose togu.

(2) Visoko sudsko i tužilačko vijeće posebnim pravilnikom određuje izgled toge, a Pravosudna komisija obezbjeđuje njenu izradu i raspodjelu.

Član 14.
(Oznake pripadnosti)

Sudije ne smiju isticati oznake vjerske, političke, nacionalne ili druge pripadnosti, niti se takve oznake smiju isticati bilo gdje u sudskim prostorijama.

Član 15.
(Pečat)

(1) Sudovi imaju pečat u skladu sa zakonom.

(2) Osnovni sud ima okrugli pečat s tekstom: "Bosna i Hercegovina, Brčko distrikt BiH, Osnovni sud" kružno ispisan ćirilicom i latinicom, a u središtu pečata utisnut je grb Bosne i Hercegovine.

(3) Apelacioni sud ima okrugli pečat s tekstom: »Bosna i Hercegovina, Brčko distrikt BiH, Apelacioni sud« kružno ispisan ćirilicom i latinicom, a u središtu pečata je utisnut grb Bosne i Hercegovine.

Član 16.
(Saradnja i pravna pomoć)

(1) Sudovi su dužni saradivati međusobno, kao i s državnim organima i stranim sudovima.

(2) U stvarima iz svoje nadležnosti sudovi pružaju pravnu pomoć drugim sudovima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu u skladu sa zakonom i međunarodnim sporazumima.

(3) Sudovi su ovlašteni zahtijevati od drugih državnih organa da im dostavljaju obavještenja koja su im potrebna za vođenje sudskog postupka. Državni organi su dužni blagovremeno dostaviti odgovor i postupiti u skladu sa zahtjevom suda.

(4) Sudovi su dužni obavijestiti Pravobranilaštvo Brčko distrikta BiH ako u toku postupka utvrde da treba preduzeti mjere za zaštitu prava i interesa Distrikta ili drugih subjekata, koje bi prema zakonu, trebalo da zastupa Pravobranilaštvo.

II. ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST SUDOVA

1. Organizacija sudova

Član 17.
(Sudovi u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine)

Sudovi u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine su Osnovni sud i Apelacioni sud.

Član 18.
(Osnovni sud)

Osnovni sud osniva se za područje Distrikta u skladu sa Statutom.

Član 19.
(Apelacioni sud)

Apelacioni sud osniva se za područje Distrikta u skladu sa Statutom.

Član 20.
(Obavljanje poslova u sjedištu i van sjedišta suda)

- (1) Sudovi obavljaju poslove iz svoje nadležnosti u svom sjedištu, gradu Brčko.
- (2) Sudovi mogu poslove iz svoje nadležnosti obavljati i izvan svog sjedišta iz razloga efikasnosti, smanjenja troškova ili drugih praktičnih razloga.

2. Stvarna nadležnost

Član 21.
(Osnovni sud)

Osnovni sud je nadležan:

01. U krivičnim predmetima:

a) da u prvom stepenu sudi:

-za sva krivična djela,

-za krivična djela za koja je Sud Bosne i Hercegovine prenio nadležnost na Osnovni sud;

b) da postupa tokom istrage i nakon podizanja optužnice u skladu sa zakonom;

c) da odlučuje o brisanju osude i prestanku mjera bezbjednosti i pravnih posljedica osude, na osnovu sudske odluke;

d) da postupa po molbama za pomilovanje u predmetima iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

02. U prekršajnim predmetima:

-da preuzima sve zakonom predviđene radnje u rješavanju prekršajnih predmeta;

-da preuzima zakonom predviđene radnje za izvršenje izrečenih prekršajnih sankcija.

03. U građanskim predmetima da u prvom stepenu sudi:

- u svim građanskim sporovima;

- u vanparničnom postupku;

- u upravnim sporovima;

- u svim privrednim sporovima;

- u postupku stečaja i likvidacije, u skladu sa zakonom, kao i u svim sporovima koji nastanu u toku i povodom provođenja postupka stečaja i likvidacije;

- u sporovima za ocjenu statutarnosti i zakonitosti.

04. U drugim predmetima:

a) da provodi izvršni postupak;

b) da određuje mjere obezbjeđenja, ako zakonom nije drugačije određeno;

c) da rješava u posebnim postupcima, ako zakonom nije drugačije određeno;

d) da obavlja zemljišnoknjižne poslove, ako zakonom nije drugačije određeno;

- e) da pruža pravnu pomoć sudovima u Bosni i Hercegovini;
- f) da vrši poslove međunarodne pravne pomoći;
- g) da vodi registar pravnih subjekata ako je to zakonom utvrđeno;
- h) da postupa po zahtjevu za ostvarivanje prava na pravnu pomoć u skladu s članovima 13-21 Zakona o Kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH;
- i) da vrši druge poslove određene zakonom.

Član 22. (Apelacioni sud)

(1) Apelacioni sud je nadležan da odlučuje o:

- redovnim pravnim lijekovima izjavljenim na odluke Osnovnog suda;
- vanrednim pravnim lijekovima izjavljenim na pravosnažne sudske odluke.

(2) U postupku odlučivanja po vanrednim pravnim lijekovima neće učestvovati sudija koji je učestvovao u rješavanju po žalbi.

Član 23. (Ocjena ustavnosti zakona)

(1) Sudovi Distrikta mogu pokrenuti postupke pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI.3.c Ustava Bosne i Hercegovine i odgovarajućim propisima kojima je regulisan rad Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

(2) U postupcima koji se vode pred sudovima Distrikta, u slučaju kada se pojavi pitanje koje je predmet iz nadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI.3.c Ustava Bosne i Hercegovine, a koje je u vezi sa statusom i ovlaštenjima Brčko Distrikta, sud pokreće postupak propisan stavom 1. ovog člana.

(3) U postupcima koji se vode pred sudovima Distrikta u kojima je Distrikt jedna od strana, kada se pojavi pitanje koje je predmet iz nadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI.3.c Ustava Bosne i Hercegovine, a koje je u vezi sa statusom i ovlaštenjima Brčko Distrikta, na zahtjev Distrikta sud odmah pokreće postupak propisan stavom 1. ovog člana.

(4) Ukoliko je postupak pokrenut u skladu sa stavom (2) ili (3) ovog člana, sudovi Distrikta će tražiti od Ustavnog suda Bosne i Hercegovine da donese privremene mjere za obustavljanje primjene spornog zakona dok Ustavni sud Bosne i Hercegovine ne donese konačnu odluku, ukoliko je to neophodno da se zaštite status i ovlaštenja Brčko Distrikta.

(5) Ovim članom se ni na koji način ne narušava pravo strana da ulože žalbu Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine na presude sudova Brčko Distrikta u skladu sa ovim zakonom i članom VI.3.b Ustava Bosne i Hercegovine i odgovarajućim propisima kojima je regulisan rad Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

III. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA SUDOVA

Član 24. (Ostvarivanje funkcije suda)

Poslove iz nadležnosti suda obavljaju predsjednik, sudije, službenici i namještenici suda.

Član 25.
(Predsjednik suda)

- (1) Predsjednik suda je odgovoran za rukovođenje i nadzor nad cjelokupnim radom suda i sudske uprave.
- (2) Predsjednik predstavlja sud pred drugim organima i organizacijama.
- (3) Predsjednik suda može pojedine svoje nadležnosti, osim nadzora nad radom sudija, prenijeti na sudije ili službenike suda.
- (4) Predsjednik suda će imenovati drugog sudiju da vrši dužnost predsjednika suda u njegovom odsustvu.

Član 26.
(Dužnosti predsjednika suda)

- (1) Predsjednik suda raspoređuje predmete sudijama i vijećima. Ukoliko ne postoji osnov za izuzeće propisan o članu 43 ovog zakona određen posebnim zakonima, predmet dodijeljen određenom sudiji odnosno vijeću može biti raspoređen drugom sudiji odnosno vijeću samo u slučaju da postoji opravdan razlog.
- (2) Predsjednik je obavezan da održava integritet, nezavisnost i profesionalnost u radu suda.
- (3) Predsjednik je obavezan da daje opća uputstva službenicima i namještenicima u izvršavanju njihovih dužnosti i obaveza.
- (4) Predsjednik je obavezan organizovati posao i obezbijediti da zaposleni u sudu poštuju zakon, obavljaju poslove savjesno i bez predrasuda.
- (5) Predsjednik suda, a u njegovom odsustvu lice koje ga po ovom zakonu mijenja, daje obavještenja javnosti o radu suda.

Član 27.
(Sekretar suda)

Osnovni sud i Apelacioni sud imaju sekretara suda čija je titula: "sekretar suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

Član 28.
(Stručna sprema i radno iskustvo sekretara suda)

Za sekretara suda može biti primljena osoba koja je diplomirani pravnik, s položenim pravosudnim ispitom i najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita.

Član 29.

(Dužnosti sekretara suda)

- (1) U obavljanju svojih dužnosti, sekretar je odgovoran predsjedniku suda.
- (2) Sekretar suda je odgovoran za pravilno i blagovremeno obavljanje administrativnih poslova u Osnovnom i Apelacionom sudu, a radi pod upravom predsjednika Apelacionog suda.
- (3) Pravosudna komisija imenuje i razrješava sekretara suda.

Član 30. (Sudska odjeljenja)

U sudovima se mogu osnivati sudska odjeljenja radi odlučivanja o stvarima iz iste pravne oblasti.

Član 31. (Opća sjednica)

- (1) Opću sjednicu suda cine sve sudije tog suda.
- (2) Opću sjednicu saziva i njenim radom rukovodi predsjednik suda.
- (3) Opća sjednica se saziva kad je to predviđeno pravilima sudskog postupka.
- (4) Za punovažnost odlučivanja na općoj sjednici potrebno je prisustvo najmanje dvije trećine sudija, a odluke se donose većinom glasova prisutnih sudija.

Član 32. (Kolegij sudija)

Kada je zakonom ili unutrašnjim aktom suda propisano da o određenim pitanjima iz nadležnosti suda treba da odluci kolegij suda onda takav kolegij cine predsjednik, sudije i sekretar.

Član 33. (Propisi o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju suda)

- (1) Visoko sudsko i tužilačko vijeće donosi pravilnik o sudskom poslovanju kojim se uređuje unutrašnje poslovanje suda i njegovih organizacionih jedinica.
- (2) Predsjednik suda donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji suda i sistematizaciji radnih mjesta, na koji saglasnost daje Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH.
- (3) Nakon davanja saglasnosti pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predsjednik suda dostavlja Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH.

IV. PRAVOSUDNA UPRAVA

Član 34.

(Praćenje rada sudova)

(1) Visoko sudsko i tužilačko vijeće prati provođenje ovog zakona i drugih propisa koji se odnose na organizaciju i poslovanje sudova, te obavljanje poslova rukovođenja sudovima i sudske uprave.

(2) Sudovi su obavezni da Visokom sudskom i tužilačkom vijeću dostave sve tražene podatke.

Član 35. (Statistički podaci)

Pravosudna komisija vrši pregled statističkih i drugih podataka koji su joj potrebni za izvršenje obaveza u vezi s budžetom kao i obaveza prema Birou za statistiku Brčko distrikta BiH. Sudovi ove podatke dostavljaju Pravosudnoj komisiji po upućenom zahtjevu.

Član 36. (Izveštaji o radu)

(1) Sud na kraju svake kalendarske godine podnosi godišnji izvještaj o svom radu Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH, prema dostavljenim obrascima.

(2) Sud na kraju svake kalendarske godine podnosi izvještaj o svom radu Pravosudnoj komisiji Brčko distrikta BiH, a Osnovni sud svakih šest mjeseci podnosi izvještaj o svom radu Apelacionom sudu, koji obavezno i najmanje sadrži:

- broj prenesenih predmeta u izvještajni period, broj primljenih, riješenih i neriješenih predmeta u izvještajnom periodu;
- broj riješenih predmeta po referatima i sudijama;
- kvalitet odluka.

Član 37. (Informacione tehnologije)

Sud može uvesti kompjuterski ili automatizirani sistem praćenja ili registracije predmeta, ili sličan sistem, samo uz prethodno odobrenje Visokog sudskog i tužilačkog vijeća.

V. SUDIJE

Član 38. (Primjena drugih propisa)

(1) Odredbama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine propisani su uslovi i mandat za vršenje sudijske funkcije, imenovanje sudija, disciplinska odgovornost sudija, privremeno udaljenje sudija od vršenja dužnosti, nespojivost dužnosti sudija s drugim dužnostima, prestanak mandata sudija, imunitet u vršenju funkcije i utvrđivanje kriterija za ocjenjivanje rada sudija i predsjednika sudova.

(2) Odgovarajući propisi koji se primjenjuju u Brčko distriktu BiH, a koji se odnose na radnopravni status članova Vlade sukladno se primjenjuju i na sudije, ako ovim zakonom, Zakonom o visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH i Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca Brčko distrikta BiH nije drugačije propisano.

Član 39. **(Imenovanje sudija)**

Predsjednika i sudije imenuje i razrješava Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH.

Član 40. **(Lična svojstva sudija)**

U svim službenim i privatnim aktivnostima nosioci sudijske funkcije su dužni poštovati i podržavati vladavinu prava, sprečavati sumnju u svoje neprilično ponašanje i postupati na način koji osigurava povjerenje javnosti u integritet, nezavisnost i profesionalnost suda.

Član 41. **(Sukob interesa)**

(1) Sudije mogu formirati profesionalna udruženja.

(2) Sudije ne mogu biti članovi političkih stranaka, niti podržavati političke kandidate ili platforme političkih stranaka, ili na bilo koji način biti uključeni u neku političku aktivnost.

(3) Sudije ne mogu obavljati nikakvu drugu funkciju u javnom ili privatnom sektoru za vrijeme trajanja njihovog mandata, niti obavljati bilo koji drugi posao.

Član 42. **(Ocjenjivanje rezultata rada sudija i predsjednika sudova)**

(1) Rezultati rada sudija i predsjednika sudova se ocjenjuju najmanje jednom u tri godine u skladu s kriterijima koje utvrdi Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

(2) Novoizabrane sudije ocjenjuju se jednom godišnje za prve tri godine mandata, a po isteku tog roka u periodu iz stava 1. ovog člana. Dodatne sudije se ocjenjuju jednom godišnje.

(3) Ocjenjivanje rada sudije u postupku imenovanja na osnovu podnesene prijave za drugu poziciju u pravosuđu ili u postupku odlučivanja o disciplinskoj odgovornosti sudije vrši se po potrebi.

(4) Ocjenjivanje rezultata rada sudija vrši predsjednik suda. Rezultate rada predsjednika Osnovnog suda ocjenjuje predsjednik Apelacionog suda. Rezultate rada predsjednika Apelacionog suda ocjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

Član 43. **(Izuzecé sudija)**

(1) Izuzecé sudija se vrši u slijedećim slučajevima:

1. ako je stranka u postupku;
2. ako ima zajedničko vlasništvo, zajedničku obavezu ili regresivnu obavezu u odnosu na stranku u postupku;

3. ako ima posredan ili neposredan interes u postupku;
4. ako je u krvnom ili bračnom srodstvu s nekom od stranaka u postupku. Ovdje naročito spadaju:
 - a) direktno srodstvo u prvoj liniji;
 - b) srodstvo u bočnoj liniji u prvom stepenu (braca i sestre);
5. ako ima ili je imao blisku vezu s jednom od stranaka u postupku;
6. ako je staratelj ili je bio staratelj neke od stranaka u postupku;
7. ako je prethodno učestvovao u postupku za bilo koju stranku u drugoj funkciji osim sudskoj;
8. ako je u krvnom srodstvu ili bračnoj zajednici s bilo kojom osobom koja učestvuje u postupku na strani jedne od stranaka, ili na strani tužioca ili oštećene stranke;
9. ako je u nekom drugom svojstvu prethodno imao neke veze s predmetom;
10. ako je u krvnom srodstvu, braku ili je vjeren s bilo kojom osobom koja učestvuje u postupku.

(2) Osoba koja učestvuje u predmetu u svojstvu sudije ne može biti vještak u tom predmetu.

(3) Sudija ne može biti svjedok u postupku. Ako se utvrdi da sudija ima relevantne informacije u vezi s postupkom koji se vodi, on će biti isključen iz daljnjih službenih sudijskih dužnosti u tom predmetu i bit će upućen da odgovarajućem sudu predoči dokaze kojim raspolaže.

(4) Sudija ne može učestvovati u postupku gdje postoje okolnosti koje umanjuju vjeru u njegovu nepristrasnost. Posebno će se obratiti pažnja na ovaj dio zakona ako stranka u postupku zahtijeva od suda izuzeće sudije po osnovu ovog zakona.

(5) Sudije su dužne da traže da se izuzmu iz postupka ukoliko neka osoba opravdano dovodi u pitanje njihovu nepristrasnost u konkretnom slučaju.

Član 44.

(Postupak kod izuzeća sudije ili člana vijeća)

(1) Ako sudija ustanovi da postoje okolnosti koje daju pravo strankama da zahtijevaju njegovo izuzeće, obavezan je odmah obavijestiti stranke o tim okolnostima.

(2) Prije nego što počne postupak u konkretnom predmetu, predsjedavajući sudija će skrenuti pažnju strankama na standarde za izuzeće navedene u članu 43 ovog zakona.

(3) Ni jedan sudija, na čiji rad postoje primjedbe, ne može lično odlučiti da li treba da bude izuzet.

(4) Ako je pitanje o isključenju ili izuzeću pokrenuto prije početka postupka, pitanje izuzeća sudije odmah rješava predsjednik suda.

(5) Predsjednik suda odlučuje o izuzeću sudija. O izuzeću predsjednika Osnovnog suda odlučuje predsjednik Apelacionog suda, a o njegovom izuzeću opća sjednica Apelacionog suda.

(6) Protiv rješenja kojim se usvaja ili odbija zahtjev za izuzeće žalba nije dozvoljena, ali se rješenje kojim se zahtjev za izuzeće odbija može pobijati žalbom na presudu.

Član 45.
(Personalna evidencija)

Sud vodi personalnu evidenciju za svakog sudiju, u kojoj su sadržani lični podaci i podaci o stručnosti sudije, kao i ostali podaci koji se o sudiji prikupljaju u sudu, u skladu sa zakonom. Sudija ima pravo uvida u svoj dosije i pravo da traži ispravku ukoliko su navedeni podaci pogrešni.

Član 46.
(Obaveza stručnog usavršavanja)

Sudije su dužne stručno se usavršavati prema programu obuke Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH i Centra za edukaciju sudija i tužilaca.

Član 47.
(Uvid u finansije)

Sudije sudova Distrikta pojedinačno podnose na uvid Skupštini Distrikta godišnji finansijski izvještaj o svojim ukupnim prihodima, izvorima, imovini i dugovanjima, kao i o prihodima, izvorima, imovini i dugovanjima bliskih članova porodice, do prvog stepena srodstva, te o njihovim načinima sticanja.

VI. SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI SUDA

Član 48.
(Broj i stručna sprema službenika i namještenika suda)

(1) Pravosudna komisija utvrđuje kriterije za određivanje broja službenika pravne struke, te administrativnih, tehničkih i drugih službenika i namještenika potrebnih za blagovremeno i efikasno obavljanje sudske funkcije.

(2) Broj službenika i namještenika, njihova stručna sprema i drugi uslovi za zapošljavanje u svakom sudu se posebno utvrđuju Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu s približnom procjenom o potrebnom broju sudija.

Član 49.
(Stručni saradnici i pripravnici)

Sudovi mogu zaposliti određeni broj stručnih saradnika i pripravnika, kao i primati na praksu pripravnike-volontere.

Član 50.
(Stručni saradnici)

(1) Za stručnog saradnika u sudu može biti primljen diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

(2) Stručni saradnik postupa i odlučuje u prvom stepenu u određenim vanparničnim i izvršnim stvarima i sporovima male vrijednosti koje mu dodijeli predsjednik suda.

(3) Stručni saradnik pomaže sudiji u radu u predmetima u kojima je potrebno stručno znanje, proučava pravna pitanja u vezi sa radom sudija u pojedinim predmetima, izrađuje nacрте sudskih odluka i vodi evidenciju o žalbama, prijedlozima, podnescima i izjavama stranaka i vrši druge stručne poslove predviđene zakonom, pravilnikom o sudskom poslovanju ili drugim propisom samostalno ili pod nadzorom i uputstvima sudije.

Član 51. (Pripravnici)

(1) Za sudijskog pripravnika može biti primljen na praksu diplomirani pravnik koji ispunjava opće uslove za sticanje svojstva radnika u organima Distrikta odnosno Bosne i Hercegovine.

(2) Pripravnicima se postepeno dodjeljuju razne vrste poslova kako bi stekli neophodno praktično iskustvo na svim poljima rada u sudovima, kako na sudijskim tako i na administrativnim poslovima.

(3) Pripravnici se zapošljavaju na određeno vrijeme do sticanja uslova za polaganje pravosudnog ispita, a najduže dvije godine.

(4) Strukturu obuke pripravnika, vrijeme koje će provesti u pojedinim institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH, poslove koje će tokom pripravničkog staža obavljati, praćenje njihove obuke i druge odredbe o pripravničkom stažu propisat će pravosudna komisija Brčko distrikta BiH.

Član 52. (Pripravnici-volonteri)

(1) Sudovi mogu primati na praksu pripravnike-volontere.

(2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na sudijske pripravnike shodno se primjenjuju na pripravnike-volontere.

(3) Pripravnicima-volonterima za vrijeme obavljanja prakse ne pripada naknada za rad, niti druga prava koja se stiču po osnovu rada, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 53. (Administrativni poslovi koje samostalno obavljaju ostali službenici suda)

Poslovi koje ne moraju obavljati sudije mogu se povjeriti službenicima suda koji obavljaju administrativne poslove. Ukoliko zakonom ili drugim propisom nije drugačije propisano, službenici koji obavljaju administrativne poslove mogu samostalno obavljati slijedeće aktivnosti:

1. ovjeravati potpise;
2. davati obavještenja na osnovu podataka iz sudskog registra;

3. izdavati uvjerenja o činjenicama o kojima sud vodi evidenciju;
4. primati na zapisnik ili u obliku službene zabilješke kratka obavještenja stranaka i drugih zainteresovanih osoba o promjeni adrese ili boravišta, ili o datumu prijema sudske odluke kada dostavnica nije vraćena sudu ili je vraćena sudu ali datum izvršenja dostave nije naznačen na dostavnici;
5. preduzimati odgovarajuće mjere za naplatu novčanih kazni i troškova postupka;
6. obavljati i druge poslove i zadatke koje mu dodijeli predsjednik suda li sekretar suda.

Član 54.
(Prava iz radnih odnosa)

Odredbama Zakona o službenicima i namještenicima u Pravosuđu Brčko distrikta BiH regulisat će se radnopravni status svih zaposlenih u sudovima koji nisu nosioci pravosudnih funkcija, ako ovim zakonom nije drugačije regulisano.

Član 55.
(Personalna evidencija)

Za službenike i namještenike suda vodi se personalna evidencija, u kojoj su sadržani lični podaci, podaci o stručnosti i ostali podaci, u skladu sa zakonom. Osobe čiji se podaci čuvaju u personalnoj evidenciji imaju pravo uvida u svoj dosije i pravo da traže ispravku ukoliko su navedeni podaci pogrešni.

Član 56.
(Ocjenjivanje rezultata rada službenika i namještenika suda)

- (1) Rad službenika i namještenika suda ocjenjuje se jednom godišnje.
- (2) Predsjednik Apelacionog suda ocjenjuje rezultate rada sekretara suda.
- (3) Na prijedlog rukovodioca koji je neposredno nadređen službeniku koji se ocjenjuje, predsjednik suda ocjenjuje rezultate rada stručnih saradnika i pripravnika, a sekretar suda rezultate rada ostalih službenika i namještenika.

Član 57.
(Odgovornost)

Službenici i namještenici suda su odgovorni za povredu službenih dužnosti i protiv njih se može voditi disciplinski postupak u skladu sa zakonom i Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 58.
(Zabrana zapošljavanja srodnika)

- (1) Bračni drugovi, srodnici u prvoj liniji i srodnici u pobočnoj liniji do drugog stepena ne mogu istovremeno biti zaposleni u istom sudu.

(2) Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na službenike i namještenike koji su se zatekli u radnom odnosu na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 59.
(Izuzete službenika suda)

Sudski asistenti-operateri podliježu istim standardima za izuzete kao što je navedeno u članu 43 ovog zakona. O njihovom izuzeću odlučuje sudija koji vodi postupak.

Član 60.
(Obaveza stručnog usavršavanja)

Službenici i namještenici suda dužni su stručno se usavršavati prema proceduri koju propiše Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH.

VII. SUDSKI TUMACI I VJEŠTACI

Član 61.
(Postavljanje sudskih tumača)

(1) Nakon obavljenih konsultacija s Visokim sudskim i tužilačkim vijećem, Pravosudna komisija donosi propise o postavljanju, te pravima i dužnostima stalnih sudskih tumača, a imenuju ih i razrješavaju predsjednici sudova.

(2) Stalni sudski tumači imenuju se na period od četiri godine, a nakon isteka tog perioda mogu biti ponovo imenovani.

(3) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje za sudskog tumača odbija, podnosilac zahtjeva ima pravo žalbe Pravosudnoj komisiji u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

(4) Sudovi koriste usluge stalnih sudskih tumača osim u slučajevima kada nema sudskih tumača za određeni jezik. U takvim slučajevima sud može kao tumača koristiti osobu koja tečno govori jezik za koji je potreban prijevod.

Član 62.
(Postavljanje sudskih vještaka)

(1) Stalni sudski vještaci koji raspoložu naučnim, tehničkim ili sličnim stručnim znanjem dobijaju odobrenje za rad od predsjednika sudova nakon što dokažu da raspoložu znanjem, vještinama, iskustvom i obrazovanjem. Sud može pozvati stalne sudske vještake da obave stručne usluge i da svjedoče o svom mišljenju pomažući tako sudu da razumije dokaze i utvrdi sporne činjenice.

(2) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje za sudskog vještaka odbija podnosilac zahtjeva ima pravo žalbe Pravosudnoj komisiji u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

(3) Stalni sudski vještaci imenuju se na period od četiri godine i po isteku tog perioda mogu biti ponovo imenovani.

VIII. OBAVEZE PREMA JAVNOSTI

Član 63. **(Povjerljivost)**

Sudije, službenici i namještenici suda dužni su čuvati u tajnosti sve što u toku svog rada saznaju o učesnicima u postupku i o pravnim i činjeničnim okolnostima njihovog predmeta, te su dužne čuvati kao povjerljive podatke koji nisu dostupni javnosti.

Član 64. **(Službena i poslovna tajna)**

(1) Sudije, službenici i namještenici suda dužni su čuvati službenu i poslovnu tajnu, bez obzira na način na koji su je doznali. Pod službenom i poslovnom tajnom podrazumijevaju se naročito:

1. svi podaci koji su kao službena odnosno poslovna tajna određeni zakonom ili drugim propisom;
2. svi podaci koji su kao službena odnosno poslovna tajna određeni općim aktima državnih organa, pravnih lica i drugih institucija;
3. podaci i isprave koji su posebno određeni kao službena odnosno poslovna tajna od strane državnih organa, pravnih lica i drugih institucija;
4. podaci i isprave koje je kao službenu odnosno poslovnu tajnu odredio predsjednik suda.

(2) Obaveza čuvanja službene, odnosno poslovne tajne traje i nakon prestanka rada u sudu.

(3) Predsjednik suda može sudiju, odnosno službenika i namještenika suda, osloboditi obaveze čuvanja službene odnosno poslovne tajne, ako u pojedinom slučaju za to postoje opravdani razlozi.

Član 65. **(Hitni predmeti)**

Radi postupanja po hitnim predmetima izvan radnog vremena, određuje se u sudu jedan ili više dežurnih sudija i službenika.

Član 66. **(Sloboda pristupa sudskim spisima)**

Javnost ima pravo pristupa sudskim spisima i upisnicima, u skladu sa zakonom.

Član 67. **(Odgovornost za štetu)**

(4) Za štetu koju u vršenju službe svojim nezakonitim ili nepravilnim radom predsjednik, sudije, službenici i namještenici suda nanesu fizičkoj ili pravnoj osobi tokom obavljanja svojih službenih dužnosti odgovara Brčko distrikt BiH.

(5) Brčko distrikt BiH može zahtijevati da predsjednik, sudije, službenici i namještenici izvrše naknadu plaćenog iznosa za štetu samo ukoliko je šteta prouzrokovana namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(6) Regresni zahtjev za naknadu štete iz stava 2 ovog člana zastarijeva u toku od šest mjeseci računajući od dana isplaćene naknade.

Član 68. (Pritužbe na rad sudija)

(1) Pritužba na rad sudije ima karakter disciplinske prijave i sud će po ovoj prijavi sprovesti postupak u skladu sa Zakonom o visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH.

(2) Postupak po pritužbi na rad službenika ili namještenika provodi se po postupku propisanom Zakonom o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

IX. OBEZBJEĐENJE SUDA

Član 69. (Sudska policija)

Sudska policija, u skladu s važećim propisima o sudskoj policiji, obezbjeđuje sigurnost sudija, službenika i namještenika, kao i građana koji se nalaze u sudu, sigurnost sudskih zgrada i prostorija, red u sudnici, te izvršenje sudskih naloga.

X. FINANSIRANJE RADA

Član 70. (Sredstva za rad suda)

(1) Brčko distrikt BiH je obavezan da obezbijedi neophodnu finansijsku i svaku drugu podršku kako bi se obezbijedilo nesmetano i pravilno funkcionisanje sudova.

(2) Sudovi imaju jasno izdvojen i prikazan dio budžeta u okviru budžeta pravosuđa Brčko distrikta BiH.

Član 71. (Priprema i izvršenje budžeta)

(1) U propisanoj proceduri usvajanja Budžeta predsjednici sudova sačinjavaju inicijalni prijedlog budžeta Osnovnog i Apelacionog suda, koji potom dostavljaju Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH radi upoznavanja i davanja eventualnih mišljenja i preporuka, kao i Pravosudnoj komisiji Brčko distrikta BiH radi utvrđivanja konačnog prijedloga dijela budžeta za institucije pravosuđa u Brčko distriktu BiH.

(2) Predsjednik ima pravo prisustvovati sjednicama Skupštine Brčko distrikta BiH i njenih odgovarajućih tijela (odbori, komisije i sl.) i zastupati predloženi budžet kad god se vodi rasprava i odlučuje o pitanjima vezanim za budžet, a koja se odnose na sudove.

(3) Predsjednik suda je nadležan i odgovoran za izvršenje budžeta.

Član 72. (Placa i druga primanja sudija)

(1) Predsjednik suda i sudije imaju pravo na placu koja odgovara sudijskom mjestu, odnosno položaju na koji su izabrani, te pravo na druge naknade i lična primanja, u skladu s posebnim zakonom.

(2) Predsjednik suda i sudije imaju pravo na penziono, invalidsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizilaze po općim propisima, te pravo na plaćeni odmor i odsustva pod istim uslovima kao i svi zaposleni u Brčko distriktu BiH, u skladu s posebnim zakonom.

(3) Plaće, beneficije i druge naknade nosiocima sudijske funkcije se ne mogu umanjivati tokom trajanja njihovog mandata.

Član 73. (Donacije)

(1) Sud može, u skladu sa zakonom, primiti donacije u novcu, stvarima i uslugama, pod uslovom da njihovo prihvaćanje ne ugrožava ili dovodi u sumnju nezavisnost i nepristrasnost suda.

(2) Za prijem svake donacije za sud predsjednik suda mora dobiti odobrenje Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74. (Podzakonski akti)

Podzakonske akte potrebne za provođenje ovog zakona, Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH odnosno predsjednik suda ce doneseni ili već postojeće uskladiti s ovim zakonom u roku od 6 (šest) mjeseci, računajući od dana stupanja na snagu ovog zakona, a do tada ce se primjenjivati postojeći akti ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 75. (Prestanak važenja dosadašnjih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Distrikta prestaje da važi Zakon o sudovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", brojevi: 4/00, 1/01, 10/01, 5/02 i 6/02).

Član 76.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine».